

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

גליון 7

ברשת חיי שרה תשפ"א

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

פרסום אלקות

ויאמר עבד אברהם אנכי. כי מידתו של אברהם היה שהיה מחזיר בכל המקומות וצווח אנכי, היינו שהיה מגלה אלקות, שהוא הפסוק ראשון של עשרת הדברות, והודיע לכל שיש אלקי עולם, וכל עבודתו בעולם הזה כל ימי חייו היה רק זאת. נמצא עבדו נאמן ביתו שהיה רגיל בזה כל היום לשמוע רק טוב, כשבא לאיזה מקום, גם כן היה מספר תיכף מזה. ויאמר אליעזר עבד אברהם אנכי, שהוא מגלה אלקותו יתברך בכל מקום ובכל עת.

(ספר דבש השדה)

עצה לחיים

אהבה וסבלנות

וכל בניך למודי ה' (ישעיהו נד, יא).
רצה לומר, דבהנהגה שאדם מתנהג עם בניו הוא מלמד בזה כביכול את ה' שיתנהג כן גם עם בניו, וכשהאדם מתנהג עם בניו באהבה וחסד וסבלנות ואף אם חטאו נגדו מוחל להם ועושה עמהם חסד, הוא מעורר בזה שה' יתברך יתנהג כן עמו ועם כל ישראל. וצא ולמד מדת החסידות בזה מדוד המלך ע"ה, שבנו אבשלום רדפו להרגו ובא על פלגשי דוד לעיני כל ישראל, ועם כל זה היה דוד המלך ע"ה מרחם עליו גם בעת רדפו אחריו והזהיר לקונן ולבכות עליו כעל בן יקר ואהוב כמבואר בשמואל ב'.

(ספר דרך צדיקים)

מסכת חיים

תולדות חיינו (ז)

לא נמנע כלל מהוצאות הכרוכות בנסיעה לצדיק. כאשר על אף ענייתו המרודה חסך פרוטה לפרוטה כדי לזכות להידבק באורו הגדול של המגיד הקדוש ממעזריטש שם שאב מלוא חפניים יחד עם בני החבריא קדישא, ובהם רבו ומקרבו לחסידות הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זי"ע.

השלמת התיקון

גם בתקופת דלות ועניות גשמיית. היה לו רבו המאור הגדול ממעזריטש למשיב נפש ומתקן נפשו בשלימות. וכפי שסיפר נינו הרה"ק רבי ישראל מרוזין זי"ע בערב ראש השנה הראשון לבואו לסאדיגורה (כפי שחלק מדבריו הקדושם תוארו בהרחבה במדור סיפור בחיים חיותו גליון מס' 3) כי "הצדיק הרב שלמה קארלינער קנה שלימות אצל אבי זקני המגיד מו"ה דוב בער ממעזריטש שהיה מלמד בכפר אחד, ותדיר עלה רגל למעזריטש ובשם קנה שלימות" (כפי שתיאר זאת איש אמונו ומקורבו החסיד רבי יוסף ראט זצ"ל בספר מגדיל ישועות עמוד ס"ד)

שתי הנקודות

במעזריטש התעלה רבינו בגרם המעלות, וצעד בדביקות בשביליו הנעלמים של רבו, המגיד ממעזריטש, כשהוא אחוז ודבוק ברבי אהרן הגדול מקארלין, שכבש לפניו את המסילה והאיר בפניו הנתיב. לימים סיפר רבינו (מובא ספה"ק בית אהרן צ טו"א): כאשר הגיע לרבו התבונן בגדלותו, השיג בעינו כי באמצעות שתי נקודות חזקות השיג את מה שהשיג, וחמד גם הוא להיות כמוהו. רבינו מעיד על עצמו כי הוא לקח לו רושם משתי נקודות אלו, והלך עימהן עד אין גבול וחקר. אכן, העיד עליו מורו ורבו, המגיד: ער ציליעט צו די נקודה [-הוא קולע לנקודה].

מלמד תשב"ר

כהמשך לימי הדחקות והעניות, שימש רבינו כמלמד תינוקות ממנה התפרנס בקושי רב, בתקופה טרם התגלותו. וכפי המסופר כי הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע שביקש ממשמשו לקרוא את "שלמה בן יוטא" כדי לבטל את הגזירה, עד שלאחר חיפוש רב מצא המשמש את המלמד ר' שלמה (הוא רבינו הקדוש) וישבו יחד וביטלו את הגזירה (וכפי שסופר בהרחבה במדור "סיפור בחיים חיותו" בגליון מס' 1).

קדיש אחד

בתקופה זו (ואולי קודם לכן) אינו ברור דיו באיזה זמן ממש התרחש המעשה דלהלן) בימי חורפו של רבינו הקדוש, בקשו אדם אחד שיאמר קדיש בשנה שלאחר פטירתו, ושילם לו תמורת זאת ממיטב כספו. היו לו בנים טובים, ובכל זאת חפץ גם בקדיש של רבינו, יען הכיר כי תצמח לו טובה מכך. הבטיחו רבינו, ואכן אמר קדיש אחריו. לאחר אמירתו, בא הנפטר אל בניו בבהלה גדולה, והפציר בהם שילכו לרבינו ויבקשוהו לרחם עליו ולא לומר עוד קדיש אחריו. היות שבקדיש האחד שאמר עבורו, העלוהו למדרגה כה גבוהה, שאינה מתאימה כלל לדרגת נשמתו. ואם יאמר עוד קדיש אחד יעלוהו למקום כה גבוה עד שכבר לא יוכל להכיל זאת. (כך מובא בשמע שלמה מפי נכד רבינו הקדוש, הרה"צ ר' ירחמיאל ז"ל מאוסטרובצא - חתן הרה"ק רבי יצחק שלמה מזעליצוב זי"ע בן הרה"ק רבי יחיאל מיכל מזוועהיל זי"ע, וראה במדור 'זרעו בחיים גליון מס' 5).

בנסיעה לצדיק

כאמור, בכל אותה עת התפרנס רבינו בקושי רב, ועם זאת

התמונה באדיבות מערכת בחצרות קרשניו

הרה"ק מבולגרייא (עומד ונואם), נראים כ"ק מרן אדמו"ר בעל היברכת משה' מלעלוב זי"ע, כ"ק מרנן האדמו"רים בעל ה"אביר יעקב" והיכנסת מרדכי מסאדיגורה זי"ע, בחנוכת הבית לישיבת פונוביז - ראה מדור זרעו בחיים

סיפור בחיים חיותו

על נכלאותו בחיים חיותו, ועל ציונו הקדוש ש"כשעומדים על הציון הוא ממש כמו בחיים חיותו" (הרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע"א)

הרענדל שהחלף פעמיים

בשורה טובה זו, התקווה החלה לצנץ, העיניים הפכו לבורקות ואנחת רוחה כמעט ונפלטה בחלל.

אולם גם מזלה של אווירה חצי חגיגית זו, לא עמדה לה והיא נגדעה כבר בשלבי נסיונות המימוש הראשוניים.. כאשר המשמש המסור ר' שאול, שהכיר את הלכי הרוח במחיצת הרבי, חש במהרה לחדר הקודש וביקש בנימוס את הרענדל בכדי לקנות בו את צרכי השבת. אולם התשובה ששמע מפי הקודש הצליחה להפתיע גם את הגבאי הותיק, "הרענדל כבר איננו, מיד לאחר צאתו של הנותן. נכנס לכאן עני נזקק, והוא קיבל את המטבע לצדקה" - השיבו הרבי.

כזקן ורגיל בבית המלך, לא איבד ר' שאול את עשתונותו אף לרגע. תיכף ומיד יצא החוצה והחל לרדוף אחרי העני שזעזע את בית הרבי - עד שהשיגו. "סלח לי", פנה אליו, "טעות חמורה אירעה עימך. במקום לתת לך זעקסער - מטבע ששוויה שישית הרענדל, ניתן לך רענדל שלם".

העני, שאדם הגון היה, קיבל וסבר. ללא כל ויכוח החליפו ביניהם ר' שאול והעני מטבע זעקסר תמורת רענדל וכשהשלים בידו חזר בתחושת מנצח לחצר הקודש. בדעתו לצאת תיכף ולרכוש את צרכי השבת בהרחבה גדולה.

עודו מתהלך בהרגשה מרנינה, והנה פרשיה חדשה מתרחשת על הבית. הרבי ששמע על החליפין, נפל מתעלה. הבית נעשה כמקרה, מנסים להשיב את רוחו, ומתוך עלפונו שמעוהו מלחש: "בזה שלקחתם את הרענדל מהעני לקחתם ממני את כל חיותי".

לא נותרה בידם הברירה, ובני הבית החלו בחיפושים נרחבים אחרי העני שכבר פנה לו לדרכו. ועדיין אחרי טרחה מרובה הצליחו לבסוף להשיגו והחזירו לו את הרענדל. או אז התחזק רבנו - ותשב רוחו של עמוד החסד.

(על פי כתבי ר"י שויב)

הפעם הם נשמו לרווחה. האור והצבע החל לחזור לחיים. אמנם המצוקה והמועקה השוררת בבית אינה נפתרת עתה לתמיד, אבל לפחות השבת תהיה לנו הרווחה. כך קיוו בני הבית לאחר השמועה שהגיעתם. ואכן הם לא טעו. בני ביתו של רבינו הקדוש רבי שלמה מקארלין זי"ע. השבת בצל הצדיק אכן עתידה לעבור עליהם בהתרוממות והתעלות עלילת מאין כמוה.

אבל הם כן טעו. ככל שחלף הזמן שוב התברר והתחזר להם כי מה שהיה הוא שיהיה. אמנם מזון רוחני מעולם לא פסק מעל שולחן רבינו. אבל בכל הנוגע אל המזון הגשמי ילחם לאכול. גם הפעם ככל הנראה יאלצו להסתפק בפת חריבה.

גם הפעם התנפצה התקווה בגין אותה סיבה שכלל וכלל לא הוגדרה כנדידה. הלא היא דרכו בקודש של רבינו, אשר נהג בקודש לחלק ממון רב ועצום לצדקה, הרבה יותר מכפי יכלתו. את כל הון ביתו פירז נתן לאביונים הרבים המשחרים לפתחו, גם על חשבון פת הלחם שלו ושל עולליו. בידו לא הותר אף לא מטבע שחוקה אחת.

לא אחת פנו בני הבית בדאגה ובכי אל אמם, הרבנית, "איך אוכל לתת לילדים הקטנים?". זו הפנתה אותם אל רבינו, בוכים נכנסו לחדר קדשו, והרבי שאלם, "מדוע אתם בוכים?" ענו לו "עם הינגערט" [- רעבים אנו], ענה להם רבינו "מיר הינגערט צדקה'ס" [-אני מורעב לצדקה] (ובנוסח אחר בשם רבינו, ציטט נכדו הרה"ק ר' שלמה מזוועהיל זי"ע: "אוי עס צדקה'ס מיר", כאומר שתקף אותו רעב ותשווקה גדולה לקיים מצוות צדקה).

כזה היה המצב גם במהלך אותו השבוע. אלא שלקראת סופו, התלחשה ברינה השמועה, כי זה עתה ביקר יהודי בעל יכולת בקודש פנימה, והוא אף השאיר כפדיון מטבע חשוב "רענדל - אדום זהב" שלם. אין פלא שבעקבות

זרנו בחיים

מדור זכרון לצאצאי רבינו זי"ע

בעלזא (זוועהיל - ה')

כהמשך לגליון הקודם. נפרט בזה את נכדי רבינו הקדוש מקארלין, צאצאי הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע מזווי"ש - בתו של הרה"ק רבי אברהם שמואל פטשעניק מברענא זי"ע. [חתן הרה"ק רבי מרדכי מזוועהיל בן הרה"ק רבי יחיאל מיכל מזוועהיל חתן הרה"ק רבי ישראל חיים מלאומיר חתן רבינו הקדוש מקארלין]. ובמרוכז אלומות אור מתולדות בנו הרה"ק רבי מרדכי מבילגוריא זי"ע לרגל ההילולא ביום כ"ה מרחשון. ואלו הם שבעת קני המנורה הטהורה:

1. הרבנית מרת **שבע** ע"ה - אשת הגה"צ **רבי יצחק מנחם נחום** זצ"ל הי"ד אבי"ד ראוא.
2. הרבנית מרת **הענא** ע"ה - ביוויר אשת הרה"ק **רבי ברוך זצ"ל מסערט וויזניץ** ובזווי"ש אשת הרה"צ **בנש"ק רבי נתנלי פרלוב** ז"ל מקודינב (גין ונכד לרבינו הקדוש מקארלין).
3. הרה"ק **רבי יהושע מיארוסלוב** זצ"ל הי"ד. (אחד מבניו הוא הרה"צ רבי יצחק דוד, אבי כ"ק אדמו"ר ממכונבוקא בעלזא שליט"א, וחותן כ"ק האדמו"ר מירוסלב שליט"א).
4. כ"ק **מהר"ם מבילגוריא** זי"ע. - עליו יורחב להלן.
5. הרבנית **שרה** ע"ה - אשת הרה"צ **רבי יוחנן טברסקי** זצ"ל הי"ד **מהריבשוב**.
6. הרה"ק **רבי שלום מאפסא** זצ"ל הי"ד (חתן הרה"ק רבי ישראל מסטאלין - הפאנאפורטר זי"ע)
7. הרבנית **יענטא** ע"ה - אשת הרה"צ **רבי יוחנן טברסקי** זצ"ל הי"ד **מקאולא**. וכאמור, לרגל ההילולא נרחיב מעט:

הרה"ק רבי מרדכי רוקח מבילגוריא זי"ע, נולד בשנת תרס"ב לאביו המהרי"ד מבעלזא זי"ע, ולאמו הרבנית הצדקנית מרת חיה דבורה ע"ה בת הרה"ק רבי אברהם שמואל פטשעניק מברענא זי"ע, שכאמור היה חתן הרה"ק רבי מרדכי (הראשון) מזוועהיל זי"ע. ואכן נקרא על שם זקינו זה.

בילדותו התנכר נער, וכמסופר שאביו קבע לו חדר שינתו בחדר הספרים שלו. אביו זי"ע אמר שתורת בנו מסייע לו בקריאת הקוויטלן. חיבה העריצה יתירה היתה נודעת לו מאביו הקדוש. וכפי שמסופר שפעם אחת יצא הרבי אל החסידים שבנדחקו ליד פתח חדרו להיכנס אליו ואמר: "מה לכם להידחק פה, הלא גם אצל מאטיליע שלי תוכלו להיושע...".

אירע פעם ומאן הדוא נכנס וביקש מהמהרי"ד ברכה שיזכה לבנים טובים יראי השם, הצביע הרבי על בנו זה ואמר: "ילא בהמה ליתי לבנים כאלו, מדי יום בימונו נתן אני חיי רייניש לקופת רבי מאיר בעל הנס, בכדי שבני יגדלו תלמידי חכמים ויראי השם". בצעירותו יצא שמו לגאון עולם הבקי בכל מכלני התורה, פה מפיך מרגליות בחריפות ובסברה ישרה. עובד ה' תיברך בסילוה. בשנת תרפ"ז שנת הסתלקות אביו הקדוש בהיותו בן עשרים וחמש שנה בלבד, הציעו לו את משרת הרבנות בעיר בילגוריא שבפולין. שמו הטוב הגיע אל תושבי העיר והוא נתחבב בעיניהם למרות שרובם לא היו נמנים על חסידות בעלזא כלל. את מיטב מאמציו וכוחותיו השקיע בתפקידו כרב ומורה דרך, והוא אירגן את חיי הקהילה והעמיד את הדת על תילה.

בימי הזעם והשוואה של אחיו המהרי"א מבעלזא זי"ע"א ששהה אז בפרמישלאן - לקראת לו שיצטרף אליו. מני אז לא נפרדו דרכיהם של האחים הקדושים וכה עברו יחדיו כי למי נדחיהם עד הגיעם בדרך רצופה נסים ונפלאות לארה"ק בטי' שבט תשי"ד. אחר המלחמה לא קיבל עליו שום משרת רבנות, כי אם שימש כדי ימינו של אחיו הקדוש כשכל חפצו ומאוויו להקים מעפר דל לבנות מחדש את מבצרי היהדות בכלל ולקומם הריסות חסידות בעלזא בפרט. בשנת תשי"ז הקים את ביתו מחדש עם הרבנית בת הרה"צ רבי צבי גליק (חתן הגה"צ רבי יעקב יחזקי גרינוואלד מחוסט - אחיו של בעל ערוגת הבושם). ממנה נולד להם בנם יחידם הוא כ"ק אדמו"ר מבעלזא שליט"א. תקופה קצרה לאחר מכן נחלה ונפל למשכב. וביום כ"ה מרחשון תשי"ז נסתלק לגנוי מרומים ובפקדת אחיו המהרי"א מבעלזא זי"ע נטמן בבית החיים העתיק בטבריה.

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

מעם הרה"ק רבי מרדכי השני מלעכוויטש, התמשכה עד השואה שושלת אדמו"רי לעכאוויטש שכיהנו בעיר לעכאוויטש, ושם משפחתם היה מילוביצקי.

נמצא איפוא כי מצבה זאת של הרבנית שרה ע"ה בת הרה"ק רבי מרדכי מילוביצקי מלעכוויטש זי"ע, בן בתו של רבינו הקדוש מקארלין. נודה לעזרת הקוראים בפרטים נוספים עליה ועל בני משפחתה ועלייתה ארצה. ניתן ג"כ להשאיר הודעה ביקו לודמיר: 22-111-30-02, שלוחה 9.

מצבת נינת רבינו הקדוש שהתגלתה בהר הזיתים

אחד מהקוראים היקרים, שלח לנו תמונת מצבה בלתי ידועה, מהר הזיתים חלקת וואהלין, של אחת מנינות רבינו הקדוש. ע"ג המצבה נכתב בזה הלשון: **פ"ג האשה הצנועה ב"ק** <בת קדושים> **מרת שרה בת הר"ר מרדכי מלעכוויטש**. נפטרה י"ד אדר תרמ"ה. **אם אביה הייתה בת הרה"צ הקדוש מהר"ר שלמה מקארלין זי"ע**.

לכאורה מדובר בנינת רבינו הקדוש, ונכדת חתנו הרה"ק רבי משה בער מזעליחוב, ובת הרה"ק רבי מרדכי (השני) מלעכוויטש, - ממלא מקום חותנו הרה"ק רבי נח מלעכוויטש בן הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש תלמידו המובהק של רבינו הקדוש. הרה"ק רבי משה בער מזעליחוב היה בנו של הרה"ק רבי אהרן מזעליחוב ובנו חורגו של מרן הרה"ק רבי אשר מסטולין זי"ע תלמידו המובהק של רבינו הקדוש מקארלין, (שכן הרה"ק רבי אשר מסטולין נשא בזווי"ש את אלמנת רבי אהרן מזעליחוב).

רוצה לקבל את העלון במייל?
שלח הודעה ל -

A023011122@gmail.com

הנדיב החפץ בעילום שמו
מעיר לונדון יצ"ו
לזכותו ולזכות משפחתו,
ושיצליח בכל מעשיו

לזכות עידן ישראל בן טרו אסתר
איריס בת סוליקה
וכל יוצאי חלציהם וכל הנלווים אליהם
להצלחתם, ברוב נחת ושלחה